

Warszawa, dnia 2 lutego 2010 r.

RPO-637626-VII-7020/7015/10/JL

Informacja
o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw
Obywatelskich w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych Komendy
Powiatowej Policji w Legionowie
(wyciąg)

1. Wprowadzenie.

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 15 stycznia 2010 r. do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji w Legionowie (zwanych dalej: PdOZ lub Izba) udali się przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich z Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego. Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania osób zatrzymanych, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz okrutnym, nieludzkim i poniżającym traktowaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji przedstawionych przez Komendanta Powiatowego Policji;
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla osób zatrzymanych;
- przeprowadzeniu rozmowy w cztery oczy z osobą zatrzymaną w PdOZ;
- zapoznaniu się z następującą dokumentacją Izby: książką przebiegu służby w PdOZ, książką kontroli osób zatrzymanych oraz doprowadzonych do wytrzeźwienia, protokołami zatrzymań, książką wizyt lekarskich oraz kwitami depozytowymi.

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali Komendanta Powiatowego Policji o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

2. Charakterystyka Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych.

Pojemność Izby wynosi 20 miejsc. Nadzór nad Izbą sprawuje Naczelnik Wydziału Prewencji.

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn, zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa oraz zatrzymanych do wytrzeźwienia.

Z informacji przekazanych przez Komendanta wynika, że w przypadku umieszczenia w Izbie kobiety, czynności związane z jej osadzeniem zawsze wykonuje jedna z funkcjonariuszek Wydziału Prewencji albo funkcjonariuszka przydzielona do PdOZ.

Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji w Legionowie były poddane generalnemu remontowi, który zakończył się w dniu 31 maja 2009 r. Izba ponownie została oddana do użytku w dniu 1 czerwca 2009 r.

3. Ogląd Izby.

Przeprowadzony ogląd całej Izby oraz uzyskane w związku z tym informacje pozwoliły stwierdzić, iż:

- Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 października 2008 r. w sprawie pomieszczeń w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach (Dz. U. z 2008 r. Nr 192, poz. 1187) zwanego dalej „rozporządzeniem”, w Izbie wydzielono pokoje dla osób zatrzymanych, magazyn czystej pościeli, magazyn brudnej pościeli, magazyn materaców, magazyn depozytowy, magazyn na rzeczy osób chorych zakaźnie, pokój do podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń, pokoje sanitarne służące do utrzymania higieny osobistej (umywalnia, natryski i ubikacje), pokój lekarski oraz pokój dyżurnego i pokój przesłuchań.

- Pokoje dla osób zatrzymanych wyposażono w prycze jednoosobowe, stół i taborety przytwierdzone do podłogi, bez ostrych krawędzi.
- Oświetlenie sztuczne w pokojach dla zatrzymanych stanowią trzy jarzeniówki, usytuowane nad drzwiami i zabezpieczone hartowanym szkłem. W nocy dwie jarzeniówki są wyłączane. W ocenie przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, takie oświetlenie jest wystarczające do czytania i pisania.
- Okno w każdym z pokoi jest uchylne i matowe. Pod oknem znajduje się grzejnik centralnego ogrzewania, zabezpieczony metalową siatką. Poza tym, każdy z pokoi dla zatrzymanych jest wyposażony w wentylację grawitacyjną. Wizjer w drzwiach zabezpieczono szkłem hartowanym od wewnątrz oraz ruchomą zasłoną od strony korytarza. Na każdych drzwiach od strony pokoju wisi Regulamin Izby.
- Generalnie w pokojach dla zatrzymanych było czysto. Ich ściany do wysokości ok. 2 m. wyłożono glazurą. Na podłodze położono gres.
- W Izbie wyodrębniono pomieszczenie do podgrzewania posiłków. Posiłki osobom zatrzymanym podawane są w jednorazowych naczyniach, które dostarczane są przez Komendę Stołeczną Policji. Osobom zatrzymanym do wytrzeźwienia podaje się wodę w naczyniach jednorazowych. Kuchnia wyposażona jest w: lodówkę, kuchenkę mikrofalową i elektryczną, opiekacz elektryczny, czajnik elektryczny, szafki stojące i wiszące oraz zlew. W pomieszczeniu znajduje się wentylacja grawitacyjna i wymuszona.
- Poza tym, wyodrębniono pomieszczenia spełniające rolę magazynu czystej pościeli, magazynu brudnej pościeli oraz magazyn materacy. W magazynie czystej pościeli umieszczone są ubrania zastępcze (piżamy wojskowe), buty zastępcze, dresy, czysta bielizna pościelowa, poduszki oraz kaftany bezpieczeństwa. W magazynie brudnej bielizny na półkach przechowywane są materace i koce. Natomiast w koszach na bieliznę trzymana jest: brudna bielizna pościelowa oraz ręczniki. W magazynie materacy składowane są czyste materace i koce. Ponadto, na terenie Izby wyodrębniono magazyn depozytowy, który mieści się przy pokoju dyżurnego. Jest to pomieszczenie służące do przechowywania rzeczy osób zdrowych. Na ponumerowanych półkach (numer półki odpowiada numerowi pokoju) składane są

rzeczy osoby zatrzymanej: ubrania wierzchnie i inne oraz, w zapinanym worku z opisem, rzeczy wartościowe. Dodatkowo na osobnych półkach trzymane są specjalne jednorazowe zestawy ochronne (fartuch, maska na twarz oraz rękawiczki) dla funkcjonariuszy, którzy przeprowadzają czynności z osobami chorymi zakaźnie. Rzeczy osób chorych zakaźnie przechowywane są w odrębnym pomieszczeniu, które nie jest umeblowane i jest wyłożone materiałem łatwym do mycia i dezynfekcji. Ubrania oraz rzeczy wartościowe składane są do worków foliowych.

- Pokój sanitarny stanowią dwa pomieszczenia. W pierwszym znajdują się dwie umywalki. W drugim dwa prysznice odgródzone od siebie ścianką o wysokości ok. 1,5 m., wraz z zainstalowanymi drzwiami wahadłowymi. W brodzikach, w dniu wizytacji, nie było mat antypoślizgowych. Naprzeciw umieszczone zostały dwa WC, oddzielone od reszty pomieszczenia również drzwiami wahadłowymi do wysokości ok. 1,5 m. Znajdujący się tam pisuar był akurat w trakcie naprawy. Oba pomieszczenia wyłożone są glazurą, a na podłodze gresem. Zainstalowane są czujniki pary, które uruchamiają wentylację wymuszoną. Dodatkowo funkcjonuje wentylacja grawitacyjna. Ponadto, w Izbie wyodrębniono pokój sanitarny dla osób chorych zakaźnie. Wyposażenie jest analogiczne, z tą różnicą, że jest jeden prysznic bez drzwi, jedno WC i jedna umywalka.
- W Izbie nie wyodrębniono miejsca przeznaczonego do palenia wyrobów tytoniowych przez osoby zatrzymane. Natomiast wyznaczono dwa pokoje, w których umieszczane są osoby deklarujące używanie wyrobów tytoniowych. Oba pokoje są oznakowane odpowiednim napisem.
- Przed umieszczeniem w Izbie osoby zatrzymane są poddawane badaniu lekarskiemu, na własne żądanie lub gdy zachodzi taka potrzeba. Badanie wykonywane jest w siedzibie Przychodni Miejskiej w Legionowie, z którą Komendant Powiatowy Policji podpisał umowę. W razie potrzeby udzielenia pomocy medycznej zatrzymanemu, który już przebywa w Izbie, wzywany jest lekarz pogotowia. Lekarz ma do swojej dyspozycji odrębny pokój. Mieści się w nim kozetka, apteczka, umywalka na której stoi płyn do dezynfekcji rąk, biurko z komputerem oraz szafa pancerna. Koszty usług medycznych pokrywane są z

budżetu Komendy. W apteczce, w dniu wizytacji, znajdowały się produkty przeterminowane – jodyna, woda utleniona oraz spirytus salicylowy, które zostały natychmiast usunięte.

4. Dane z przeprowadzonych rozmów.

W czasie wizytacji w PdOZ przebywał jeden mężczyzna, podejrzany o popełnienie przestępstwa. Pracownik Biura Rzecznika Praw Obywatelskich przeprowadził z nim rozmowę w cztery oczy, według opracowanego kwestionariusza, którego tematem było poszanowanie przysługujących mu praw podczas zatrzymania przez Policję i pobytu w PdOZ. Została ona przeprowadzona w sposób uniemożliwiający osobom postronnym zapoznanie się z treścią udzielonych odpowiedzi.

Osoba, z którą rozmawiano nie zgłosiła zastrzeżeń co do legalności pobytu, jak również odnośnie traktowania przez funkcjonariuszy Policji w czasie zatrzymania, umieszczenia i pobytu w Izbie. Potwierdziła, że została poinformowana o przysługujących mu w czasie pobytu w Izbie prawach i obowiązkach, została zapoznana z Regulaminem pobytu osób umieszczonych w PdOZ, a także pouczona o prawie żądania zawiadomienia przez Policję o zatrzymaniu osoby najbliższej.

Poza tym, zatrzymanemu przedstawiono protokół zatrzymania do zapoznania się i podpisu oraz wydano jego kopię, a także poddano ją badaniu lekarskiemu, na wniosek funkcjonariusza Policji.

Zatrzymany nie składał uwag odnośnie warunków bytowych w PdOZ, stanu otrzymanej pościeli, możliwości utrzymania higieny osobistej i załatwiania potrzeb fizjologicznych.

5. Wnioski i zalecenia.

Ustalenia poczynione przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji w Legionowie wykazały, że podstawowe zadanie, jakie prawo stawia przed tego typu placówką, tj. izolowanie osób zatrzymanych, realizowane jest w niej

prawidłowo. W trakcie wizytacji nie stwierdzono przypadków zatrzymania osoby na czas dłuższy niż przewidują to obowiązujące przepisy.

Po analizie dokumentacji i obejrzeniu pomieszczeń Izby przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich nie stwierdzili występowania czynników, które wskazywałyby na okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie osób przebywających w tych pomieszczeniach.

W celu pełnej realizacji praw osób umieszczonych w Izbie konieczne jest:

- zwrócenie uwagi lekarzom na potrzebę każdorazowego rzetelnego wypełniania książki wizyt lekarskich;
- każdorazowe wskazanie podstawy zatrzymania w protokole zatrzymania;
- zakupienie mat antypoślizgowych do brodzików prysznicowych,
- zainstalowanie drzwi wahadłowych w kabinie prysznicowej w pokoju sanitarnym dla osób chorych zakaźnych,
- systematyczne weryfikowanie dat przydatności leków przechowywanych w apteczce.

Komendant Powiatowy Policji w Legionowie pozytywnie odniósł się do zaleceń i wdrożył je natychmiast do realizacji. Ponadto, przeprowadził szkolenie dla kadry kierowniczej oraz funkcjonariuszy pełniących służbę w PdOZ. W kwestii zakupu mat antypoślizgowych oraz drzwi wahadłowych do pokoju sanitarnego zwrócił się do Wydziału Zaopatrzenia Komendy Stołecznej Policji celem dokonania zakupu w/w rzeczy.